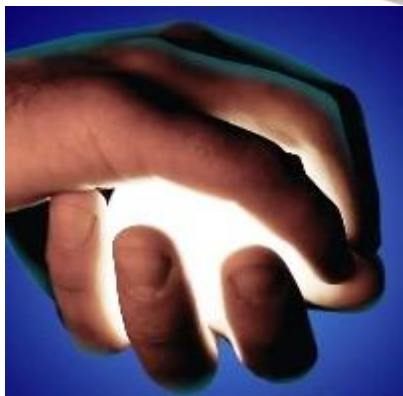

Енергийна Ефективност в България

и кредитни линии на ЕС/ЕБВР
в частните индустриални предприятия в България

доц. д-р инж. Илия Илиев
Управител
EnCon Services Ltd.

27.01.2009

European Bank
for Reconstruction and Development

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

Повишаването на енергийната ефективност в индустрията е един от начините за ограничаване на енергийната зависимост на страната.

Повишението на енергийната ефективност подобрява конкурентноспособността на фирмите.

Два основни начина за това:

1. Намаляване на загубите на енергия (в сгради и производства).
2. Замяна на енергоизточниците с по-икономични (с по-висок КПД, възобновяеми и т.н.).

Обосновка на програмите

- Около 95% от емисиите на CO₂ – резултат на енергийното потребление;
- Все повече компании осъзнават проблема: нарастващите разходи за горива и енергия;
- Значителен потенциал за подобряване на енергийната ефективност в сравнение с други региони в Европа;
- Инвестициите в енергийна ефективност - изплащане в краткосрочен, до средносрочен период;
- Резултатите: намалени разходи за производство, повишена печалба и подобрена конкурентоспособност на компанията;
- Националната цел: подобряване на енергийния баланс на страната.

Приемливи кредитополучатели

- юридически лица - частни индустриални компании, упражняващи дейност на територията на България;
- регистрирани съгласно законодателството на България.

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

Приемливи кредитополучатели (2)

Не могат да кандидатстват:

- ЮЛ с преобладаваща държавна собственост, контролирани от държавата или от други политически органи, общински фирми;
- Осъществяващи бизнес в следните области: хазарт, недвижимо имущество, банково дело, застраховане или финансово посредничество, производство, доставка или търговия с оръжие и всички други дейности, изключени като приемливи от ЕБРР.

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

Цели

- Кредитната линия за ЕЕ и ВЕИ (КЛЕЕВЕИ) е разработена от ЕБВР през **2004** за нуждите на България с цел разширяване възможностите на местните банки да кредитират малки проекти на частни компании за повишаване на енергийната им ефективност и внедряване на ВЕИ.

- Кредитната линия предоставя стимулиращи отстъпки (грантове) на фирмите, разработили и съфинансирали подобни проекти в размери:

- За проекти по ВЕИ – **20%** от размера на отпуснатия заем
- За проекти по ЕЕ – **15%** от размера на отпуснатия заем

- Общ размер на кредитния портфейл на КЛЕЕВЕИ: **EUR 105 млн.**

European Bank
for Reconstruction and Development

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

ЕБВР е подписала договор с DAI/Лондон и EnCon Services International за оказване на техническа помощ на място посредством EnCon Services ООД, София.

- ✓ **г-н Питър Борго**, Ръководител на проекта, София
- ✓ **доц. д-р инж. Илия Илиев**, Зам. р-л на проекта, София

бул. "Г. С. Раковски" № 135,
вх. Б, ет. 5

София 1000, България

Тел.: 02-988-0052

Факс.: 02-988-0053

email: office@enconservices.com

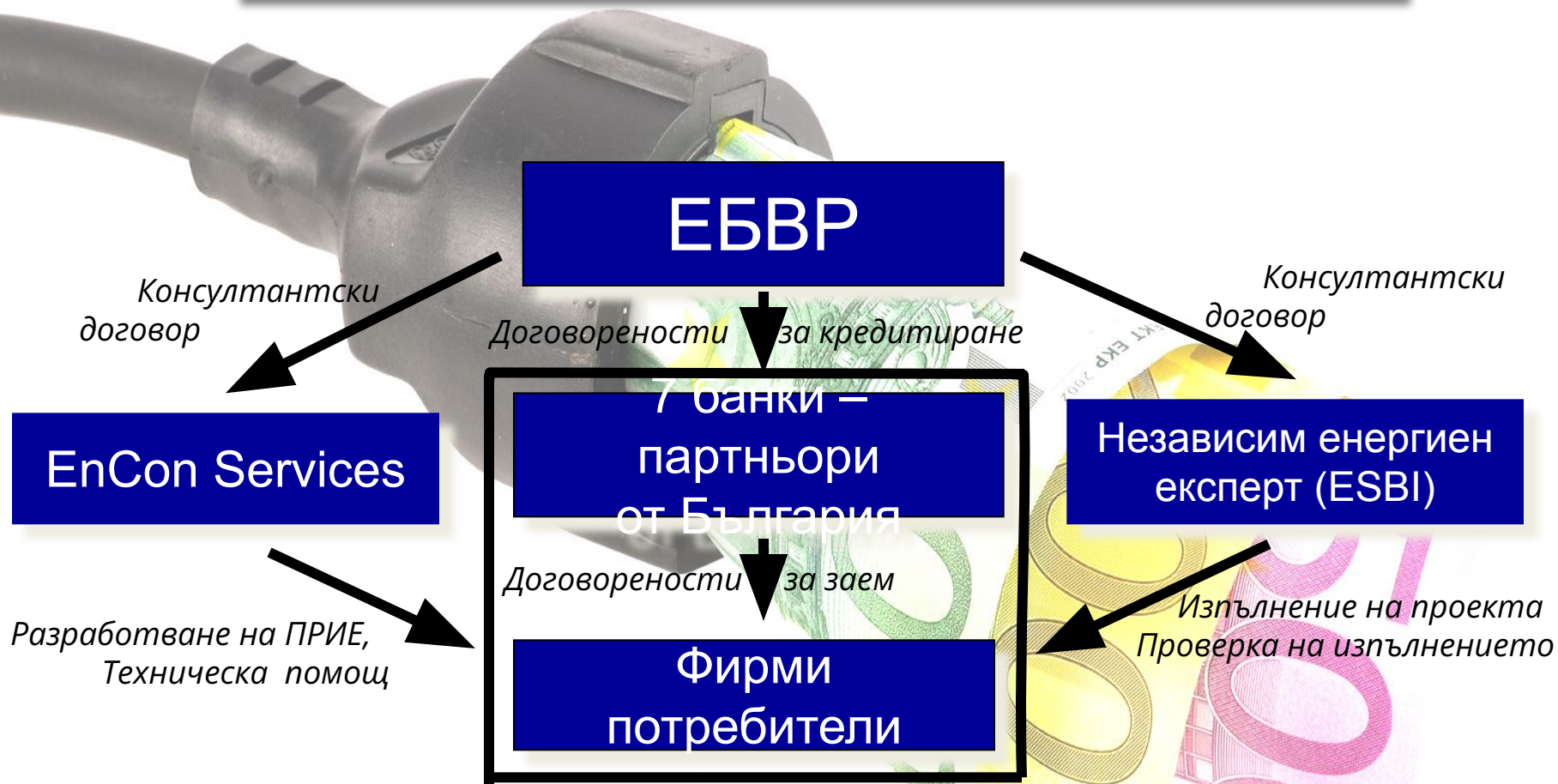
Web Site: www.beerecl.com

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

Договорни взаимоотношения

Български банки, обслужващи кредитната линия **КЛЕЕВЕИ**

- Пощенска банка – от април 2004 г.
- Обединена Българска Банка – от април 2004 г.
- Юнионбанк – от април 2004 г.
- УниКредит Булбанк
  - Булбанк – от септември 2004 г.
  - Ейч Ви Би Банк Биохим – от септември 2004 г.
- ДСК банк – от ноември 2004 г.
- Райфайзенбанк – от юли 2006 г.
- Пиреос банк – от октомври 2007 г.

КЛЕЕВЕИ на ЕБВР

ДОСТЪПНА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

- *Маркетинг на КЛЕЕВЕИ:* подпомагане банките за идентифициране на потенциални проекти.
- *Квалифицируемост:* подпомагане структурирането на проекта:
- така, че да отговаря на критериите за избираемост.
- *Кредитоспособност:* подпомагане при банковата оценка.
- *Енергиен одит:* безплатен за кредитополучателя.
- *Финансов анализ:* изчисляване и анализиране на паричните потоци.
- *Бизнес план:* разработване на бизнес план по проекта на кредитополучателя и подпомагане на неговото предаване в банката.
- *Удостоверяване* подпомагане на кредитополучателя при използването на проекта.

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

КАКЪВ ТИП ПРОЕКТИ СЕ КВАЛИФИЦИРАТ КАТО
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИ?

- Комбинирано производство на топло- и електроенергия (когенерация)
- Оползотворяване на отпадна топлина и пара
- Автоматизация и управление на процеси и съоръжения
- Смяна на гориво (от въглища/мазут на газ)
- Термопомпи на горещи газове и води

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

КАКЪВ ТИП ПРОЕКТИ СЕ КВАЛИФИЦИРАТ КАТО
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГОИЗТОЧНИЦИ?

- Малки ВЕЦ
- Вятърни електрогенератори
- Съоръжения за оползотворяване на биомаса
- Геотермална енергия
- Биогазови инсталации
- Слънчеви термоколектори

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
„ЕЕЦ „Пловдул“”

танели

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

ПРЕДОСТАВЕНИ СРЕДСТВА ПО **КЛЕЕВЕИ**
КЪМ 31.XII.2008

Участващи банки	Енергийна ефективност	Възобновяеми енергоизточници	Общо
Райфайзенбанк	4 382 858	1 080 000	5 462 858
МКВ Юнионбанк	1 286 999	0	1 286 999
Пощенска банка	3 000 000	3 140 000	6 140 000
Банка ДСК	0	0	0
Пиреус банк	663 000	0	663 000
Обединена ББ	0	0	0
Уникредит Булбанк	0	0	0
Общо	9 332 857	4 220 000	13 552 857

European Bank
for Reconstruction and Development

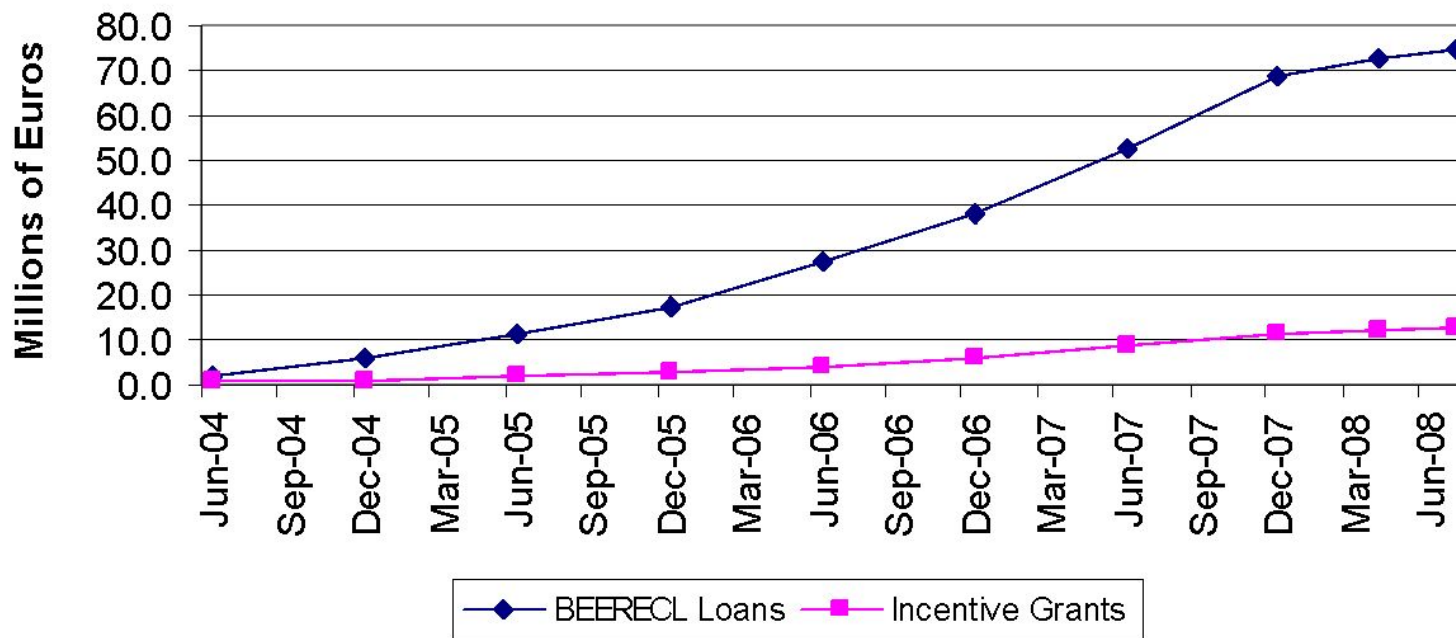
Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ГРАНТОВЕ ПО **КЛЕЕВЕИ**
С НАТРУПВАНЕ ОТ ЮНИ 2004 ДО ЮНИ 2008 Г.

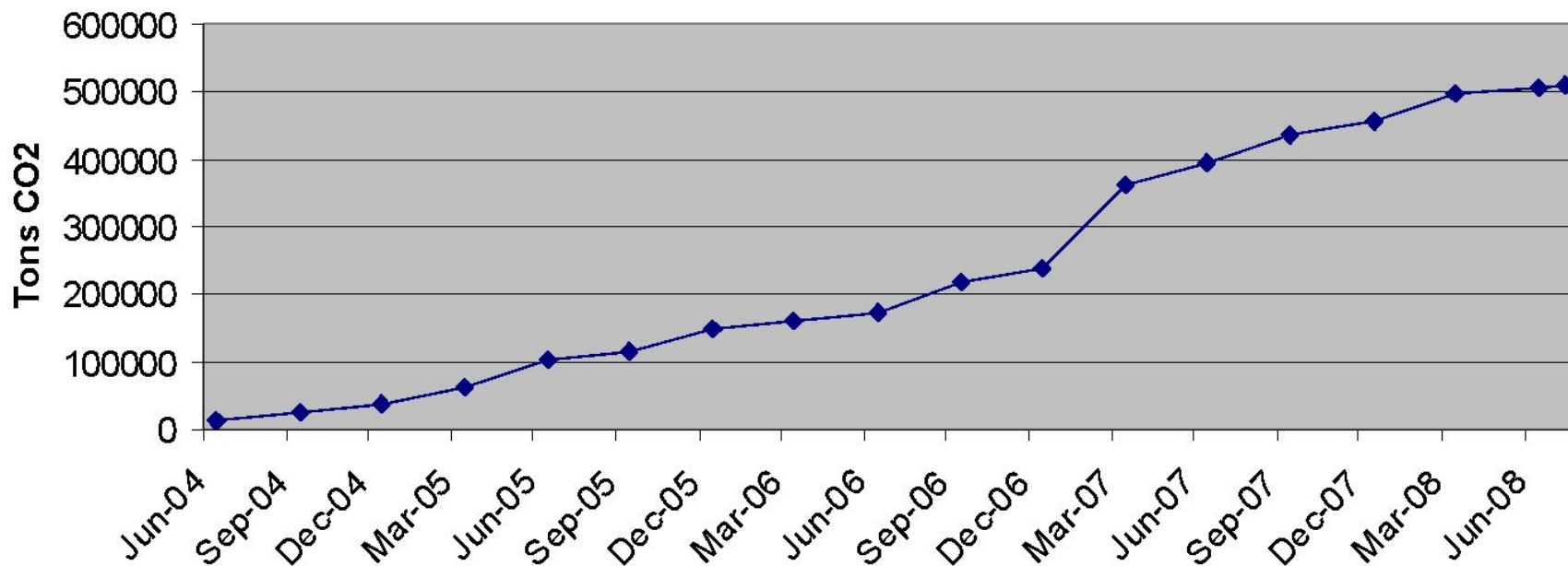
BEERECL Cummulative Loans and Incentives Disbursments

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

НАМАЛЕНИЕ НА ЕМИСИИТЕ ОТ ВЪГЛЕРОДЕН ДИОКСИД
В РЕЗУЛТАТ НА РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО **КЛЕЕВЕИ**
ЗА СЪЩИЯ ПЕРИОД

BEERECL Cumulative CO2 Emissions Reduction

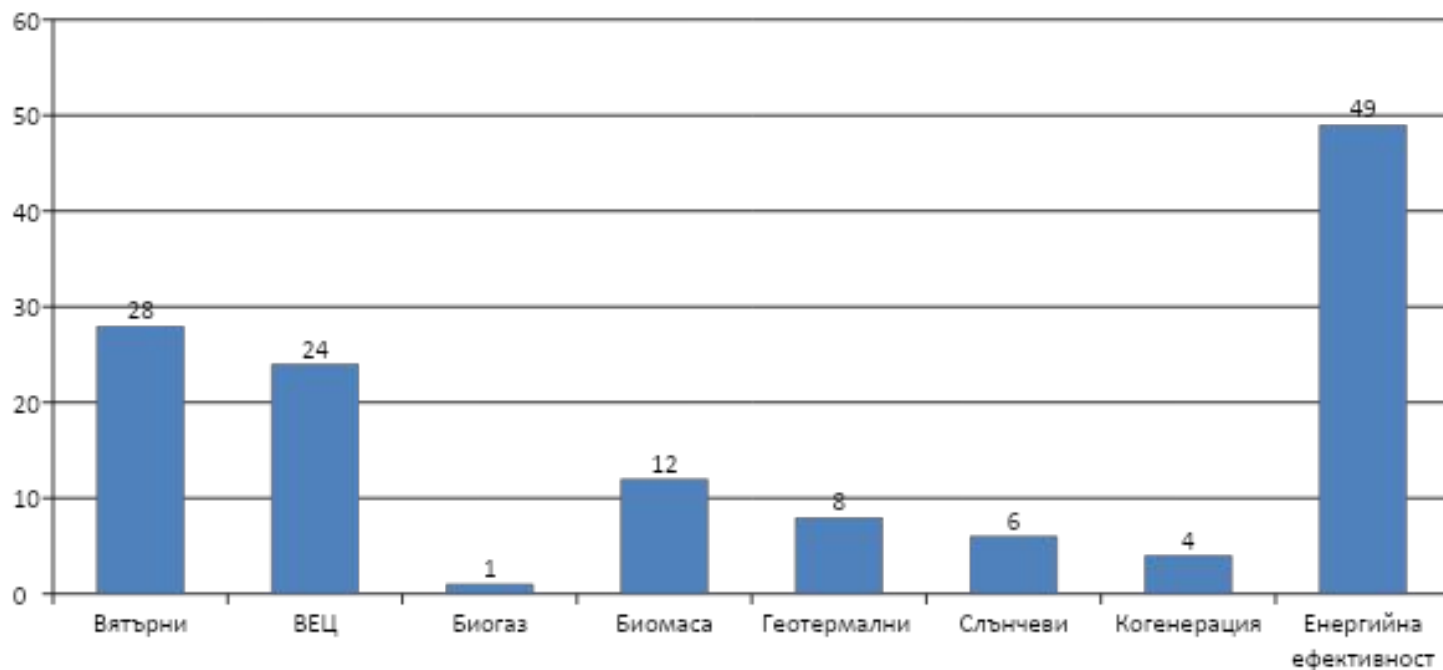
Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

СТАТИСТИКА НА ПРОЕКТИТЕ

Общ брой разработени проекти до 31.12.2008 148
Общ брой финансирани проекти 132

European Bank
for Reconstruction and Development

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

СЛЕДВА ВТОРО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА КРЕДИТНАТА ЛИНИЯ

Кредитната линия за ЕЕ и ВЕИ (КЛЕЕВЕИ) вече има своето второ продължение, което се очаква да функционира от началото на месец март 2009 година;

Общ размер на кредитния портфейл на КЛЕЕВЕИ: EUR 55 млн.евро;

Приоритет са ВЕИ проектите (до 70% от

ИТ

European Bank
for Reconstruction and Development

САЩ (ВЕИ проекти)

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕБВР - КЛЕЕВЕИ

СЛЕДВА ВТОРО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА КРЕДИТНАТА ЛИНИЯ

- стойност на кредита от 20,000 до 2,500,000 Евро;
- грантът още се уточнява, но се очаква да бъде между 15 и 20% от заема;
- Грантът ще бъде променлива величина в зависимост от типа на проекта, а при ВЕИ от количеството генерирана енергия;

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

ЕС/ЕБВР
Кредитна Линия за Енергийна
Ефективност в частните индустриални
предприятия в България
(EU/EEFF)

“За по-висока конкурентноспособност на Вашия бизнес и
по-чиста околна среда”

Параметри на заемите, отпускани по EUEEFF

- ❑ **15%** от общата сума на заема като поощрителен грант.
- ❑ Индикаторът на индустриалния сектор (**ISI**), мярка за икономия на енергия и намаляване на CO₂ емисиите, трябва да е най-малко **20%**.
- ❑ Възможни са изключения при $ISI \leq 20\%$, ако има доказан друг значителен ефект (икономически, социален, икономически и т.н.) от проекта.
- ❑ Кандидатстващата фирма не трябва да е получавала парични поощрителни плащания по други програми на ЕС за същия проект.
- ❑ Периодът на възвръщаемост на инвестициите трябва да е по-кратък от **6** години и вътрешната норма на възвръщаемост (**IRR**) трябва да е най-малко **10%**.

Параметри на кредита

Субсидия за кредитополучателя:

- 15% от размера на кредита, предоставен от Европейския съюз, чрез ЕБВР

Валута:

- Евро

Изисквания към срока за възвръщане на кредита:

- По договаряне с банката-партньор, обикновено до 6 години

Параметри на кредита (2)

Ограничения:

□ Кредитополучателят осигурява:

- *Собствено участие минимум 20% от размера на инвестицията, без ДДС;*
- *Необходимите средства за ДДС.*
- *Обезпечението на кредита, съгласно вътрешните правила на банката;*

□ Пълният размер на получената субсидия от ЕС/ЕБВР може да се използва и за погасяване на съответната част от разрешения кредит, в зависимост от кредитната стратегия на банката-партньор.

□ Максималният размер на кредита е 2,500,000 евро. Съответно максималният грант може да бъде до 375,000 Евро.

Параметри на кредита (3)

Лихвени условия:

- По договаряне с банката-партньор, в зависимост от оценката на риска за всеки предложен проект

Бизнес план:

- Подготвя се от Консултанта, или в случай на подготвен такъв от кандидата – се проверява и получава становище от Консултанта

Оценка на възвръщаемостта на инвестицията:

- На база размера ѝ, намален със субсидията от ЕС

Обезпечение:

- Договорира се индивидуално за всеки проект с банката-партньор

Техническа помощ

- Банката-партньор и нейните клиенти получават безвъзмездна експертна помощ от Консултанта, която се финансира от ЕС/ЕБВР; Консултант по проекта, избран от ЕБВР, е “Енкон Сървисиз” ООД.
  - *изготвя проектната документация, която предоставя на ЕБВР за окончателно утвърждаване, оценява техническата целесъобразност на всеки един проект и това отговаря ли на условията за квалифициране по програмата.*
- Независим Верифициращ Консултант е външно лице, избрано от ЕБВР
  - *извършва независима оценка и потвърждава постигнатите цели на инвестицията, стартира процедурата по изплащане на субсидията за всеки проект.*

Предимства на кредитите, отпускани от ЕБВР

1. **По-лесен механизъм** на отпускане (без конкурси, комисии, търгове и т.н.).
2. **По-кратък срок** за получаване на кредита. При изрядност към банката, предварително подготвена пълна документация и изходни данни от кредитоискателя, са нужни около **30 – 40** дни за подготовка и предаване на одита и бизнес-плана на проекта.
3. **Поощрителни грантове** (субсидия, преведена директно по сметката) за кредитополучателя – **20%** от общата сума на заема за проекти по ВЕИ и **15%** проекти по ЕЕ. Получаване - **15 дни** след известяването на ЕБВР от независимия експерт за успешното приключване на проекта.
4. **Безплатна консултация** за кредитоискателя (*подготовка на одит и бизнес-план*) от страна на **EnCon Services Ltd.**

Благодаря за Вашето внимание !

За информация по втората кредитна линия EUEEFF:

Консултант по кредитните линии:

✓ г-н Роберт Русо, Ръководител на проекта, САЩ, Вашингтон

✓ ст.н.с. инж. Иван Хиновски, зам. р-л на проекта, София

EnCon Services Ltd.

София 1000, бул. "Г. С. Раковски" 135 Б, ет. 5

тел./факс: 02 988 00 52, 02 988 00 53

Web-site: www.enconservices.com

Международен фонд за
подпомагане извеждането
от експлоатация на
АЕЦ "Козлодуй"

